

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 106 76 Αθήνα
Τηλ. : 210- 3648044
 : 210- 3648048
Φαξ : 210- 3648049
E-mail : info@enne.gr
Πληροφορίες: Α. Δάγλας

Αθήνα, 23/01/2018

Αρ. Πρωτ: 75

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ κ. ΑΝΔΡΕΑ ΞΑΝΘΟ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ Δ/ΝΣΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΛΥΤΡΑ

ΘΕΜΑ: «Άνιση και άδικη μεταχείριση Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας»

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, επαγγελματικό επιμελητήριο των Νοσηλευτών της χώρας και θεσμικό όργανο προάσπισης των δικαιωμάτων τους **καταγγέλλει την άνιση μεταχείριση των Νοσηλευτών που εργάζονται σε ΝΠΙΔ, ΑΜΚΕ και άλλους φορείς που έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν στο πλαίσιο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα** (και του προγράμματος ΨΥΧΑΡΓΩΣ Β' Φάση) με κύριο σκοπό την προώθηση και ανάπτυξη του μοντέλου της κοινοτικής φροντίδας της ψυχικής υγείας

Οι νοσηλευτές αυτοί, καίτοι έχουν ενταχθεί στο ενιαίο μισθολόγιο- Νόμος 4354/2015- στο οποίο ρητώς προβλέπεται η χορήγηση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, **δεν λαμβάνουν το επίδομα αυτό, παρόλο που πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις.** Ειδικότερα:

Δυνάμει της υπ' αριθ. οικ.2/16519/0022/24-2-2012 Κοινής απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθορίστηκαν τα σχετικά με τη χορήγηση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Στο άρθρο 1 της απόφασης αυτής ορίζεται: « Καθορίζουμε το μηνιαίο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας για τους μόνιμους και δόκιμους πολιτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου

χρόνου (ΙΔΑΧ - ΙΔΟΧ) του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ανά κατηγορία ως εξής:

α) Κατηγορία Α' σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

β) Κατηγορία Β' σε εβδομήντα (70) ευρώ.

γ) Κατηγορία Γ' σε τριάντα πέντε (35) ευρώ.»

Στο άρθρο 2 προβλέπεται: «Στην κατηγορία Α' περιλαμβάνονται οι κάτωθι ειδικότητες: α) **Το προσωπικό νοσηλευτικής υπηρεσίας**, εργαστηρίων και καθαριότητας, οι απασχολούμενοι αποκλειστικά σε ακτινολογικούς θαλάμους και εμφανίσεις, οι οδηγοί και βοηθοί ασθενοφόρων-διασώστες και οι συντηρητές πειραματόζων των Νοσοκομείων, των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας της Χώρας, του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), των Κέντρων Υγείας, των Κέντρων Ψυχικής Υγείας, των Ν.Π.Δ.Δ. του Τομέα Πρόνοιας και των Αγροτικών Ιατρείων τα οποία υπάγονται στα Δημόσια Νοσοκομεία.»

Με τη θέση σε ισχύ της υπ' αριθμ. 2/53212/0022/15-07-2014 ΦΕΚ Β 2012/24-7-2014 Κοινής Απόφασης κατέστησαν δικαιούχοι του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας οι νοσηλευτές ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου- ΝΠΙΔ- των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ με το άρθρο 98 του Νόμου 4483/2017 προβλέπεται: «1. Στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, όπως αυτό είχε προβλεφθεί στο άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011 (Α' 226), εξακολούθησε να καταβάλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν. 4384/2016 (Α' 78) και εξειδικεύθηκε, κατά ποσό, ανά κατηγορία δικαιούχων και ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής, με τις, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών, εκδοθείσες και ισχύουσες αποφάσεις, προστίθενται οι μόνιμοι και δόκιμοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου και ορισμένου χρόνου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, που υπάγονται στις ειδικότητες ή παρέχουν τις εργασίες που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες της παραγράφου 2. 2. Στην κατηγορία Α' συμπεριλαμβάνεται το νοσηλευτικό προσωπικό.»

Με τις παραπάνω πλέον πρόσφατες διατάξεις καθίσταται σαφές, ότι οι νοσηλευτές που απασχολούνται υφ'οιασδήποτε σχέση εργασίας και σε οποιονδήποτε φορέα – νομικό πρόσωπο που ανήκει σε ΟΤΑ δικαιούνται να λαμβάνουν το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Πάγια θέση της ΕΝΕ είναι ότι όλοι οι νοσηλευτές που ασκούν εν τοις πράγμασι το νοσηλευτικό επάγγελμα, παρέχοντας νοσηλεία σε ασθενείς, δικαιούνται να λαμβάνουν το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής απασχόλησης.

Οποιαδήποτε αντίθετη πρακτική συνιστά **δυσμενή διάκριση**, ερχόμενη σε πλήρη αντίθεση με θεμελιώδεις συνταγματικούς κανόνες και δικαιώματα των εργαζομένων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος: «Ο σεβασμός και η **προστασία της αξίας του ανθρώπου** αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας». Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 Συντ.: «Οι Έλληνες **είναι ίσοι** ενώπιον του νόμου». Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 Συντ.: «Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το Κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την ηθική και υλική εξύψωση του εργαζομένου αγροτικού και αστικού πληθυσμού. Όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση, έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας».

Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 Συντ.: «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας».

Συνεπώς, δεν επιτρέπεται από το Σύνταγμα η διαφορετική μεταχείριση ουσιαδώς ομοίων καταστάσεων, ακόμη και εάν αυτή προβλέπεται από πράξεις του Νομοθέτη ή της κανονιστικώς δρώσας Διοίκησης, διότι στην περίπτωση αυτή η δράση των εν λόγω οργάνων αντίκειται στο Σύνταγμα (ΣτΕ 2860/93 ΤοΣ 20.441, ΑΠ 423/92 ΕΛΔ 35.1021, ΑΠ(ΟΛ) 7/93 ΕΔΚΑ 36.164, ΑΠ(ΟΛ) 1/91 ΔΕΝ 47.87, ΑΠ(ΟΛ) 913/80 ΤοΣ 7.708), πλην αν η διαφορετική μεταχείριση δεν είναι αυθαίρετη, αλλά επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος (ΣτΕ 1661/1980, ΑΠ(ΟΛ) 1336/85, ΑΠ 43/87, ΑΠ 5/82). Η συνδρομή των λόγων δημοσίου συμφέροντος που δικαιολογούν τη διαφορετική μεταχείριση υπόκειται στον έλεγχο των Δικαστηρίων, τα οποία, κατά πάγια νομολογία, κρίνοντας αντισυνταγματική την εξαίρεση και εφόσον πρόκειται για παροχή προβλεπόμενη από το νόμο που καθιέρωσε την εξαίρεση, επιδικάζουν την παροχή και σε αυτούς οι οποίοι αυθαίρετως εξαιρέθηκαν από την καταβολή της (ΑΠ 550/2001, ΑΠ 1542/2001 ΕΕργΔ 2002.363, ΑΠ 779/1999, ΟΛΑΠ

15/1999 ΝοΒ 2000.456, ΟΛΑΠ 12/1997 ΝοΒ 1998.40, ΑΠ 456/1999 ΕΛΔνη 1999.1726, ΑΠ 462/1999 ΕΛΔνη 40.1727, ΣτΕ 466/1999, ΑΠ 1806/1986 ΕΔΚΑ 1987.731).

Με βάση τις ως άνω διατάξεις του εθνικού Συντάγματος, έχει παγιωθεί νομολογία σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται διαφορετική (δυσμενής) μεταχείριση εργαζομένων έναντι άλλων, **οι οποίοι εργάζονται με όμοιους όρους και συνθήκες εργασίας** (λ.χ. Α.Π. 1666/2001, ΔΕΝ 2002.307, ΑΠ 635/1993, ΕΕΔ 1994.430, ΑΠ 211/1992, ΔΕΝ 1992.672).

Έτσι, **η αρχή της ίσης μεταχείρισης** δεν απαγορεύει μόνο την άνιση μεταχείριση μεμονωμένων εργαζομένων, **αλλά και την άνιση μεταχείριση κατηγοριών εργαζομένων** (Λεβέντης, ΝοΒ 1992.53, Ζερδελής, Ατομικές εργασιακές σχέσεις, σελ. 190 και ΔΕΝ 1997.1313, Κουκιάδης, Ατομικές εργασιακές σχέσεις, σελ. 665, Γεωργιάδου, Η αρχή της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, σελ. 99).

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι δεν μπορεί να γίνεται δεκτή οποιαδήποτε μορφή δυσμενούς διάκρισης εις βάρος των νοσηλευτών που απασχολούνται σε ΑΜΚΕ και ΝΠΙΔ που λειτουργούν στο πλαίσιο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, οι εργαζόμενοι των οποίων έχουν ενταχθεί στο ενιαίο μισθολόγιο και απασχολούνται με τις ίδιες ακριβώς συνθήκες με τους συναδέλφους τους που αναφέρονται ρητώς στα προεκτεθέντα νομοθετήματα, στα οποία ο Νομοθέτης δεν ήταν αντικειμενικώς δυνατόν να προβλέψει όλες τις περιπτώσεις πραγματοποίησης νοσηλευτικών πράξεων και παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών κατά πλήρη και διαρκή απασχόληση.

Ομοίως δεν ήταν δυνατόν να απαριθμήσει όλους τους χώρους και τους φορείς όπου παρέχονται υπηρεσίες δημόσιας υγείας. Η απαρίθμηση, επομένως, των χώρων και των φορέων όπου παρέχονται οι πράξεις δεν είναι αποκλειστική αλλά **πρέπει να θεωρηθεί ενδεικτική**. Τις δε κατηγορίες υπαλλήλων των οικείων φορέων που ο Νομοθέτης ήθελε να αποκλείσει από την καταβολή του επιδόματος τις κατονόμασε ρητώς και με σαφήνεια. (άρθρο 5 της ΚΥΑ **οικ.2/16519/0022/24-2-2012-** που αποκλείει την καταβολή του επιδόματος στο διοικητικό προσωπικό). Αντίθετα **δεν προέβη στον αποκλεισμό κατηγοριών φορέων** παροχής υπηρεσιών υγείας ή χώρων όπου παρέχονται τέτοιου είδους υπηρεσίες.

Επειδή βασικότερη προϋπόθεση για την καταβολή του επιδόματος είναι η «προσφορά της ανθυγιεινής εργασίας κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση».

Επειδή οι Νοσηλευτές των ΑΜΚΕ, ΝΠΙΔ και των λοιπών φορέων που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης πραγματοποιούν κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, ήτοι καθόλη τη διάρκεια του χρόνου εργασίας τους,

νοσηλευτικές πράξεις, δικαιούνται το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, το οποίο αποτελεί το αντιστάθμισμα για τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Νοσηλευτής και των πιθανών βλαβών της υγείας του.

Επειδή από την ανάγκη σεβασμού και εφαρμογής της αρχής της ισότητας και της ειδικότερης έκφρασης αυτής, που είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, επιβάλλεται η ίδια αντιμετώπιση ομοειδών περιπτώσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Σας καλούμε όπως προβείτε σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την άρση της ανισότητας και της ανεπίτρεπτης αδικίας εις βάρος των Νοσηλευτών και την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας σε όλους τους Νοσηλευτές που εργάζονται σε φορείς παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας, στο πλαίσιο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή του φορέα εργασίας τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Σκουτέλης

Αριστείδης Δάγλας